

**ВИЩИЙ СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ СУД УКРАЇНИ
З РОЗГЛЯДУ ЦІВІЛЬНИХ І КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВ
(ВССУ)**

вул. П. Орлика, 4а, м. Київ, 01043, тел. 591-10-00
<http://sc.gov.ua>; e-mail: inbox@sc.gov.ua; код ЕДРПОУ 37317811

**Народним депутатам України
Білозір О. В.
Карпунцову В. В.
Дехтярчуку О. В.**

Шановні народні депутати!

На ваш запит від 07 вересня 2017 року № 451/02-432 про врахування пропозицій, викладених у Резолюції учасників круглого столу «Конфлікт на Донбасі: виклики, загрози та їх правове врегулювання», надісланий листом Голови Верховної Ради України від 08 вересня 2017 року № 11/10-188 (вх. № 29/0/3-17 від 18 вересня 2017 року) повідомляємо таке.

Враховуючи пропозиції, викладені у Резолюції учасників круглого столу «Конфлікт на Донбасі: виклики, загрози та їх правове врегулювання», а також з метою забезпечення реалізації особами права на судовий захист у справах, пов’язаних з відновленням прав, порушених у зв’язку з конфліктом на Донбасі, ВССУ в межах повноважень підготовлено та надіслано апеляційним судам лист (копія додається) щодо необхідності проведення узагальнення практики розгляду судами такої категорії справ.

Також повідомляємо, що до складу робочої групи для розроблення законодавчих змін, спрямованих на вирішення проблемних питань, спричинених конфліктом на Донбасі, пропонуємо включити заступника керівника апарату ВССУ – начальника науково-експертного управління Бабанли Расіма Шагіновича.

Додаток: на 1 арк. в 1 прим.

З повагою

Голова

Вищий спеціалізований суд України
з розгляду цівільних і кримінальних справ
вих № 9 - 2079/04-17 від 10.10.2017

Б. Гулько

**ВИЩИЙ СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ СУД УКРАЇНИ
з розгляду цивільних і кримінальних справ
(ВССУ)**

вул. П. Орлика, 4а, м. Київ, 01043, тел. 591-10-00
<http://sc.gov.ua>; e-mail: inbox@sc.gov.ua; код ЄДРПОУ 37317811

**Головам апеляційних судів
областей, Апеляційного
суду міста Києва**

З метою забезпечення реалізації особами права на судовий захист у справах, пов'язаних з відновленням прав, порушених у зв'язку з конфліктом на Донбасі, та на виконання статей 32, 36 Закону України від 07 липня 2010 року № 2453-VI «Про судоустрій і статус суддів» Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ планує узагальнити судову практику у справах щодо захисту майнових та немайнових прав, порушених у зв'язку з конфліктом на Донбасі.

У зв'язку з наведеним пропонуємо провести відповідне узагальнення судової практики, в якому проаналізувати причини помилок, що допускаються судами, навести найбільш характерні приклади, а також спірні питання застосування норм права та запропонувати можливі шляхи їх вирішення (законодавчого врегулювання).

В узагальненні, зокрема, слід звернути увагу на:

- 1) особливості розгляду справ окремого провадження про встановлення фактів, що мають юридичне зазначення і пов'язані з конфліктом на Донбасі (зокрема, справи за заявами вимушених переселенців про визнання факту, що причиною вимушеного переселення з тимчасово окупованої території була військова агресія, за заявами військовослужбовців про встановлення факту перебування в зоні АТО або про отримання поранення в зоні АТО тощо) (визначення юрисдикції таких справ, визначення суб'єктного складу сторін, засоби доказування тощо);
- 2) особливості судового розгляду справ позовного провадження про відшкодування завданої у зв'язку з конфліктом на Донбасі моральної та/або матеріальної шкоди (суб'єктний склад сторін у такій категорії справ, засоби доказування, застосування норм права тощо);
- 3) спірні питання щодо судового розгляду та вирішення справ, пов'язаних з конфліктом на Донбасі, що потребують роз'яснень, а також пропозицій щодо їх вирішення.

До узагальнення просимо додати не менше п'яти копій судових рішень судів першої інстанції, що набрали законної сили, в яких би вирішувались різні спірні питання застосування норм права у зазначеній категорії справ, а

Вищий спеціалізований суд України
з розгляду цивільних і кримінальних справ
вих № 93 - 2075/0/4-17 від 10.10.2017

також копії судових рішень апеляційних судів про скасування та зміну судових рішень судів першої інстанції.

Матеріали узагальнення слід надати до Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ не пізніше **01 листопада 2017 року**, надіславши також копію на електронну адресу: prostybozhenko@sc.gov.ua.

Голова

Б. Гулько